

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:29

Utbildningsinspektion av den
fristående grundskolan
Backatorpsskolan i Göteborg

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Styrelsen för Backatorpsskolan
Båtsman Kapers gata
422 57 HISINGS BACKA

2005-05-11
1 (2)
Dnr 54-2004:1849

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående grundskolan Backatorpsskolan i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Backatorpsskolan i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 30 juni 2004 och besök gjordes i verksamheten den 7–8 oktober 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Backatorpsskolan övergripande är av mycket god kvalitet.

Skolverket bedömer att den fristående skolan Backatorpsskolan alltså uppfyller kraven för godkännanden för den fristående förskoleklassen och den fristående grundskolan och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Vid skolan undervisas en elev enligt särskolans kurs- och timplaner trots att skolan saknar godkännande härför. Detta står i strid med bestämmelserna i 9 kap. 1 § skollagen. Huvudmannen har därför ansökt om ett sådant godkännande som fristående särskola. Skulle ansökan inte godkännas kommer Skolverket att pröva frågan om berörd elevs skolgång på nytt.

Inspektionen visar i övrigt på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden. Dessa redovisas nedan.

2005-05-11

2 (2)

Dnr 54-2004:1849

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- skolans plan för att motverka våld och mobbning omfattar inte alla typer av kränkande behandling,
- skolans dokumentation och marknadsföring vad gäller att de arbetar utan timplan är inte korrekt, då skolan de facto utgår från den nationella timplanen,
- formuleringen i föreningens stadgar kring antagningen kan upplevas som ett hinder mot skolans öppenhet,
- skolan bör tydligare informera föräldrarna dels om att ett medlemskap i föreningen är frivilligt, dels att föräldrarna inte skall känna ett tvång att vare sig städa skolans lokaler eller att betala 500 kronor till en ersättare.

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Patrik Nystedt
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga:
Rapport

Kopia till:
Göteborgs kommun, Kommunstyrelsen
Backa stadsdelsnämnd
samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Backatorpsskolan

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Backatorpsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	142
Förskoleklass	34
Grundskola	228
Särskola	1

Backatorpsskolan är en fristående skola. Skolan har en allmän inriktning och utbildningen omfattar sedan 1993/1994 årskurserna 1–6. Efter årskurs sex går de flesta elever vidare till den närliggande Skälltorpsskolan. År 1999 fick skolan även godkännande att bedriva utbildning gällande förskoleklass och i anslutning till skolan finns ett fritidshem. Fritidshemsverksamheten omfattas inte av denna inspektion.

Skolan har en elev som är mottagen i kommunens särskola. Eleven undervisas integrerat i Backatorpsskolan enligt särskolans kurs- och timplaner. Skolan saknar godkännande som fristående särskola men en ansökan om ett sådant godkännande har inkommit till Skolverket.

Skolan är tvåparallellig, dvs. varje årskurs består av två klasser.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i fyra arbetslag. Två arbetslag består av elever blandade från förskoleklassen och årskurserna 1–3, två består av elever från årskurserna 4–6. På skolan finns ytterligare två arbetslag dels för kökspersonal, dels för personal som undervisar i estetiska ämnen.

Nästan alla elever kommer från närområdet. Skolan tar i första hand emot elever som är bosatta i Backatorp och Åketorp samt i andra hand elever bosatta inom Backa SDN.

Genomförandet av inspektionen i Backatorpsskolan

Skolverket sände den 30 juni 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Backatorpsskolan har bestått av undervisningsråden Patrik Nystedt och Kenneth Pahlsson. Besök i Backatorpsskolan genomfördes den 7 och 8 oktober 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Backatorpsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter

från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

Skolverket har tidigare gjort tillsyn på Backatorpsskolan. I det senaste tillsynsbeslutet från hösten 1999, dnr 54-1999:757, konstaterades att skolan alltså uppfyllde villkoren för godkännande. Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen, där även vissa fristående skolor deltar.

I Backatorpsskolan genomfördes intervjuer med representanter för styrelsen, skolledning, personal, föräldrar samt elever. Under besöket fördes också informella samtal med elever och personal. Lektioner besöktes i samtliga årskurser.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

Samtliga intervjuade framhåller den goda stämning som råder på Backatorpsskolan. Det har förekommit några fall av kränkningar på skolan men både elever och personal är överens om att när det händer något så utreds det snabbt och åtgärdas.

Att eleverna är positiva till sin skola bekräftas också av resultatet från Balansen. Skolan har där fått mycket goda resultat vad gäller elevernas bedömning av skolan. Värt att notera är dock att de äldre eleverna är mer positiva till sin skola än vad de yngre eleverna är.

Enligt lärarna tar eleverna ett ökat ansvar för sitt lärande med stigande ålder. Inspektörerna kunde vid besöket också notera att elevernas inflytande över skolarbetet är tydligt. Även det representativa inflytandet i form av klassråd och elevråd fungerar enligt de intervjuade på ett bra sätt. Eleverna anser också att de får gehör för sina åsikter.

Vid inspektionen kunde också observeras att lokalerna är välskötta och att det inte finns några exempel på klotter eller annan skadegörelse.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna känner stor trygghet och trivsel i skolarbetet. Eleverna har också utifrån ålder och egna förutsättningar visat sig ta ett ansvar för inflytande och ansvarstagande över sitt lärande.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Eleverna är intresserade av och väl insatta i vilka mål de skall uppnå i de olika ämnena vilket tydligt framgår i samtal med eleverna. Lärarna tydliggör också på olika sätt för eleverna vilka dessa mål är.

Kunskapsresultaten i skolan är mycket goda. En sammanställning av resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs fem från åren 2001 till 2004 visar på följande måluppfyllelse:

Tabell 1. Andel elever i procent med minst betyget Godkänt

Ämne \ År	2001	2002	2003	2004
Svenska	95	95	100	97
Matematik	91	100	95	97
Engelska	83	92	95	95

Enligt intervjuade lärare och föräldrar, som tidigare haft barn vid skolan, fungerar övergången till årskurs sju på ett bra sätt. Övergången underlättas av att eleverna får en naturlig kontakt med Skälltorpsskolan redan i årskurs sex genom språkvalet. Enligt rektorn bedöms eleverna ligga bra till kunskapsmässigt även av personalen på Skälltorpsskolan. Rektorn efterlyser dock ytterligare samarbete med den kommunala skolan, eftersom det trots allt händer att enstaka elever får problem vid övergången.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att utbildningen ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väl svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Backatorpsskolan arbetar personalen på ett medvetet sätt för att eleverna skall omfatta demokratiska värderingar. Ständiga diskussioner förs om hur man skall förhålla sig gentemot varandra.

Backatorpsskolan använder sig av "Emotional Quality" (EQ) på svenska benämnt "Livskvalitet". Det är schemalagt cirka en timma i veckan då skolans värdegrund och uppdrag utifrån 1994 års läroplan för det offentliga skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) på olika sätt belyses. I varje klassrum finns en "eq-pärm" innehållande material för inläring enskilt och i grupp utifrån självkännedom, empati, ansvar, kommunikation och konflikthantering.

Skolan har en plan för att motverka våld och mobbning gällande både vuxna och barn. Planen behandlar begreppet mobbning och inte det vidare begreppet kränkande behandling. Den innefattar en definition om vad mobbning är, vad som skall göras förebyggande samt vad som skall göras när problem uppstår.

Det finns ett mobbningsteam på skolan som omedelbart kontaktar föräldrarna om problem uppstår.

Elevernas möjlighet till ett representativt inflytande är via klassråden som sammanträder varje eller varannan vecka och skolans elevråd. Elevrådet består av två elever från varje klass som träffas två gånger i månaden. Från elevrådet går frågor vidare till skolrådet som består av två föräldrar från varje klass, till rektorn eller till styrelsen beroende på vad det är för fråga.

Enligt lärarna har eleverna också möjlighet till ett direkt inflytande. Det sker bland annat genom att eleverna till viss del kan påverka sin undervisningssituation, något som också bekräftas av eleverna.

Skolans samarbete med hemmen fungerar enligt samtliga intervjuade mycket bra. Skolans personal har en öppen attityd och föräldrarna känner att de är välkomna att kontakta skolan när som helst. Ett av föräldrarnas bidrag till att bibehålla den goda miljön på skolan är att de hjälper till att städa skolan.

Tillgången till skolhälsovård uppfyller enligt de intervjuade de krav som finns i gällande författningar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet gör att utbildningen svarar mot de allmänna mål och de grundläggande värderingar som gäller för utbildningen inom det offentliga skolväsendet. Skolan ger också eleverna goda möjligheter till inflytande och ansvarstagande för sitt lärande.

Skolans värdegrundsarbete är bra och kränkande behandling är sällsynt på skolan. Skolans plan för att motverka våld och mobbning omfattar dock inte alla typer av kränkande behandling.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Undervisningen vid Backatorpsskolan följer Lpo 94, med tillhörande tim- och kursplaner.

Skolan har dock i informationsmaterial fört fram att den arbetar timpanelöst, vilket även till viss del har bekräftats vid intervjuerna. Lärarna och rektorn menar att skolan arbetar mot målen och inte mot ett visst antal timmar. Skolan har tagit fram en arbetsplan med lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna. I dessa redogörs det för på vilket sätt eleverna skall uppnå målen i olika ämnen. Samtidigt som skolan marknadsförs som att den arbetar utan timplan har inspektörerna fått en timplan redovisad från skolan som följer den nationella timplanen.

Ett antal ämnen är schemalagda, framförallt från årskurs fyra, exempelvis språkval, idrott och hälsa, slöjd samt hem- och konsumentkunskap. Även matematik, naturorienterade ämnen och engelska är i viss utsträckning schemalagda från årskurs fyra. Enligt både rektorn och lärarna på skolan är personalen timplanemedveten och eleverna får i slutändan en undervisning som i tid motsvarar den nationella timplanen. Skillnaden ligger i att undervisningen betraktas som mer flexibel och att den skall vara mer individuellt anpassad.

Att bedriva en individuellt anpassad undervisning går enligt lärarna bra då skolan har små klasser, cirka 20 elever i varje klass. Arbetssätten varierar därmed mellan lärarstyrd undervisning, arbete i grupp eller individuellt med handledning från läraren. Alla klasser har exempelvis "eget planerat arbete" vilket innebär att arbetet är anpassat för varje elev och att eleven får lära sig att ta eget ansvar. Skolan arbetar ofta med olika teman.

Vid besöket noterade inspektörerna också att läraren ofta får extra hjälp under lektionerna. Oftast är det en fritidspedagog som hjälper till i undervisningen. Att det relativt ofta är två vuxna i klasserna bekräftades i intervjuerna, vilket i praktiken innebär att gruppstorleken då inte är större än tio elever på en vuxen. Det här gäller främst upp till årskurs 3.

För att följa upp elevernas kunskapsutveckling har skolan till sin hjälp flera verktyg. Eleverna gör det diagnostiska provet för år två samt det nationella provet för år fem. Boken "Kunskapens träd" ger en bild av var eleven befinner sig i sin utveckling och vilka mål som skall uppnås och den används av alla elever. Eleverna har även en portfoliopärm där exempel som visar på en förbättring samlas. Det är också beslutat att ett påbörjat arbete med individuella utvecklingsplaner skall vidareutvecklas och användas mer frekvent framöver.

Enligt rektorn och lärarna finns det ganska många elever på skolan som är i behov av särskilt stöd. Enligt samtliga intervjuade får även dessa elever det särskilda stöd de är i behov av. Specialundervisning sker oftast individuellt eller i mindre grupp av specialpedagoger.

Eftersom skolan har hög lärartäthet och små undervisningsgrupper får eleverna även extra stöd av lärarna i den egna klassen eller i ett närliggande grupprum. Åtgärdsprogram finns enligt rektorn och specialpedagogerna upprättade för de elever som behöver det. Föräldrarna involveras tidigt i processen.

På skolan finns ett elevhälsoteam bestående av rektorn, psykolog, skolsköterska, representant från resursteamet samt specialpedagoger. Gruppen träffas en gång i veckan. Därutöver anordnas även elevhälsokonferenser då elevhälsoteamet tillsammans med föräldrar planerar för en så bra skolsituation som möjligt för den elev det gäller. Protokoll från dessa konferenser finns upprättade.

Utvecklingssamtal hålls en gång varje termin och fungerar enligt både föräldrar och elever bra.

Kontakten med arbetslivet får eleverna bland annat genom en respektive två dagars ”praktik” som eleverna har i årskurs tre och sex. Eleverna får även göra olika studiebesök. Ett exempel eleverna nämnde var ett besök hos räddningstjänsten.

Som tidigare nämnts får eleverna i årskurs 6 läsa språkvalet vid Skälltorpsskolan. Lärarna träffar personalen på mottagande grundskola för att underlätta så att övergången blir så smidig som möjligt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen ger eleverna goda förutsättningar att nå målen i läroplan och kursplaner.

Inspektörerna bedömer att skolan inte arbetar utan timplan utan på ett medvetet sätt utgår från den nationella timplanen vid planeringen och genomförandet av undervisningen. Skolans dokumentation och marknadsföring att man arbetar utan timplan är således inte korrekt.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rättssäkerhet.

Huvudman för Backatorpsskolan är Backatorps Skolkooperativ ekonomisk förening med organisationsnummer 716445-1366. Föreningens syfte är enligt stadgarna ”att främja medlemmarnas ekonomiska intresse genom att driva en

friskola i Backatorp”. Skolan har inget vinstintresse och eventuell vinst går tillbaka till verksamheten.

Styrelsens ansvar är i första hand att ansvara för ekonomin och skolans långsiktiga arbete medan rektorn har det operativa ansvaret. I detta ingår bland annat att leda utvecklingsarbetet, ha det övergripande pedagogiska ansvaret, vara kvalitetsansvarig, ansvara för elevvårdsfrågor etc. Rektorn, som ingår i styrelsen, lämnar kontinuerligt rapporter till styrelsen.

Till sin hjälp har rektorn en biträdande rektor. Den biträdande rektorn ansvarar bland annat för schemaläggning, köket och dess personal, kontakter med den kommunala skolan i Backa, mobbingteamets arbete och skolans mobbningsplan etc. Både rektorn, biträdande rektorn och personalen anser att arbets- och ansvarsfördelningen är tydlig och väl dokumenterad. Rektorn och den biträdande rektorn är väl kända bland eleverna.

Skolan har sex arbetslag. Inom arbetslagen för lärare träffas man en gång i veckan för genomgång och för pedagogiska diskussioner. Arbetslagsledarna och rektorn har därutöver två planeringsmöten i månaden.

För att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen har skolan upparbetat en ”utvärderingsklocka”. Den består i korthet av att en utvecklingsplan görs utifrån skolans fastställda behov och förbättringsområden från tidigare år. Med den som utgångspunkt gör varje arbetslag sin egen utvecklingsplan. Därefter görs ett antal utvärderingar utifrån innehållet i arbetslagens utvecklingsplaner, innan skolan slutligen sammanställer en gemensam kvalitetsredovisning som ligger till grund för nästa års utvecklingsplan. Hela arbetet löper över ett år och samma process upprepas årligen.

Lärarna är på detta sätt involverade i framtagandet av kvalitetsredovisningen. Den innefattar ett antal mål att uppnå, åtgärder för att nå dessa, i vilken omfattning målen har nåtts samt i viss mån vad som bör göras om inte målen har nåtts.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Backatorpsskolan har en tydlig ledningsstruktur och en skolledning som är väl förtrogen med den dagliga verksamheten. Skolan har väl upparbetade rutiner för sitt kvalitetsarbete och upprättar en årlig kvalitetsredovisning i enlighet med gällande författning.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

I första hand är barn bosatta i Backa och Åketorp berättigade att gå i skolan, i andra hand barn bosatta inom stadsdelen Backa. För barn bosatta utanför Backa skall enligt föreningens stadgar en särskild förfrågan om att få börja på

skolan ställas till styrelsen. Enligt styrelsen är det en gammal skrivelse som inte används. Skrivelsen innebär inte att dessa elever inte är välkomna till skolan.

Medlemskap i föreningen tecknas i samband med avtalsskrivning och medlemskap är enligt stadgarna frivilligt. Föräldrarna blir med automatik medlemmar i skolan när eleven antas och de måste själva begära utträde ur föreningen för att inte vara medlemmar. Tillvägagångssättet vid tecknande av medlemskap håller enligt rektorn på att ses över.

Det finns möjlighet att ta emot och anpassa verksamheten för funktionshindrade elever då lokalerna enligt skolledningen är anpassade för detta. Skolan har inte heller nekat någon elev plats för att man inte har kunnat tillgodose behovet av särskilt stöd.

Utbildningen är avgiftsfri. Däremot förväntas det av föräldrarna att följa det beslut som medlemmarna tar varje år på årsmötet, nämligen att städningen skall skötas av föräldrarna. Varje familj förväntas städa skolans lokaler två till tre gånger per år. Om inte föräldrarna är med och städar får de själva skaffa ersättare. Annars skaffar skolan en ersättare och föräldern förväntas ge ersättaren en summa på motsvarande 500 kronor vid varje tillfälle. Rektorn, styrelsen och de intervjuade föräldrarna menar att det är frivilligt att städa, men medger samtidigt att det kan bli ett socialt tryck att hjälpa till att städa alternativt att betala 500 kronor.

Modersmålsundervisning erbjuds i samarbete med kommunen för de elever som är berättigade till det. Svenska som andraspråk läses av de elever som är i behov av det vilket enligt rektorn är mycket få.

De språkval som erbjuds på Skälltorpsskolan är franska, tyska och spanska.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det finns vissa delar i skolan som behöver förbättras då risken annars finns att det i förlängningen leder till att skolan inte kan anses vara öppen för alla.

För det första bedömer inspektörerna att formuleringen om den särskilda förfrågan, som enligt stadgarna krävs för att barn bosatta utanför Backa skall antas, bör ändras.

Vidare bedömer inspektörerna att skolan bör vara tydligare i sin information gentemot föräldrarna. Det gäller dels informationen om att ett medlemskap i föreningen är frivilligt, dels att föräldrarna inte skall känna ett tvång att vare sig städa skolans lokaler eller att betala 500 kronor till en ersättare.

När dessa delar förbättrats så ser inte inspektörerna någon risk att skolan inte kan anses vara öppen för alla.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Vid Backatorpsskolan finns, med ett par undantag, personal med utbildning för den undervisning de bedriver. Skolan har en hög lärartäthet (8,4 heltidstjänster per 100 elever) och det finns fyra specialpedagoger på skolan, motsvarande två och en halv heltidstjänster.

På skolan finns en fortbildningsgrupp som ansvarar för personalens kompetensutveckling och som leds av den biträdande rektorn. Personalen är nöjd med den kompetensutveckling som erbjuds. Förutom vissa möjligheter till individuell kompetensutveckling satsar skolan nu på kollektiv fortbildning. Ett exempel som gavs var att lärarna och all övrig personal gemensamt har fått kompetensutveckling i att arbeta med EQ. All pedagogisk personal har också fått specialpedagogisk fortbildning.

Skolan har en balanserad budget dock med begränsade likvida medel. Det finns också en osäkerhet enligt rektorn och styrelsen om elevantalet framöver och vilka bidrag skolan kommer att få. Styrelsen bedömer dock att skolan även fortsättningsvis kommer att kunna drivas på samma sätt som tidigare, om än med marginellt större elevantal i klasserna.

Skolan hyr lokaler av Skanska. Hyresavtalet består av flera olika delar för olika byggnadsetapper. De intervjuade anser att lokalerna är av mycket god kvalitet liksom skolans utrustning och läromedel. De har haft samma lokaler sedan starten 1993 med den skillnaden att lokalerna har utökats med bland annat en ny idrottshall och en slöjdsal. Lokalerna är byggda så att det i anslutning till varje klassrum finns ett grupprum. Skolan har också en datorsal med 13 datorer och därutöver en eller två datorer i varje klassrum.

Den lokal som de intervjuade framfört viss kritik mot är matsalen. Lokalen är visserligen i ett gott skick men den är liten vilket medför att eleverna måste äta i olika matpass. Förutom den positiva effekt detta medför genom att ljudnivån är relativt låg så betyder det också att de yngre eleverna får äta sin lunch mycket tidigt på dagen.

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att skolan använder sig av lärare och förskollärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Inspektörerna gör vidare bedömningen att skolans lokaler och övrig utrustning håller mycket god standard.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Backatorpsskolan övergripande är av mycket god kvalitet.

Vid skolan undervisas dock en elev enligt särskolans kurs- och timplaner trots att skolan saknar godkännande härför. Detta står i strid med bestämmelserna i 9 kap. 1 § skollagen. Huvudmannen har därför ansökt om ett sådant godkännande som fristående särskola. Skulle ansökan inte godkännas kommer Skolverket att pröva frågan om berörd elevs skolgång på nytt.

Det finns därutöver behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolans plan för att motverka våld och mobbning omfattar inte alla typer av kränkande behandling,
- skolans dokumentation och marknadsföring vad gäller att de arbetar utan timplan är inte korrekt, då skolan de facto utgår från den nationella timplanen,
- formuleringen i föreningens stadgar kring antagningen kan upplevas som ett hinder mot skolans öppenhet,
- skolan bör tydligare informera föräldrarna dels om att ett medlemskap i föreningen är frivilligt, dels att föräldrarna inte skall känna ett tvång att vare sig städa skolans lokaler eller att betala 500 kronor till en ersättare.

Datum

Ort

2005-05-11

Göteborg

Patrik Nystedt

Kenneth Pålsson